מיר וואָלטן וועלן וויסן

פון וואָס אַרט אייך ווער

ווער זענען די שטערער און ווערימ־דיגע אידען, וואָס האָבען געוואָלט שטע־רען דעם פּראָטעסט געגען די פּוילישע פאַגראָמשטשיקעס?

* * *

ווער זענען די קריכעדיגע מה־יפית אידען, וואָס טיילען אין וואָרד 4 צעטע־לאַך פונ'ם "געלען אָרדער", געגען די אַווי אידישע אַלדערמען?

* * *

ווער איז געווען דער פּ. צ. אידיאָט, וואָס האָט אויסגעשריהען ביי א פּובלי־ציון פאַרזאַמלונג, אַרגומענטירענדיג גע־גען די צעירי ציונ'ס א פאַרשלאָג: "מיר זענען אַרבייטער און ניט קיין אידען?"

* * *

וואָס האָבען צו טאָן די טויטע גע־נאַסען מיט א פאָרום און ספּעציעל מיט א "לעבעדיגער צייטונג"?

* * *

פאַרוואָס זעהט ניט דער לעבעדיגער און ריהרעוודיגער מאיר ווייסגאַל, אַז דער ציוניסטישער פאָרום זאָל ניט זיין אַזוי קריבעדיג?...

* * *

פאַרוואָס זאָלען זיך די פּרעזידענטען פון די היגע "הויפּט" תלמוד תורות ניט פאַראייניגען, ווען גאַליציע און פּוילען זענען שוין לאַנג פאַראייניגט?

* * *

ווען איינער קען ניט רעדען, פאַר־וואָס מוז ער דוקא זיין א רעדנער ביי א גרויסער פּראָטעסט פאַרזאַמלונג?

* * *

וועמענס שולד איז דאָס, וואָס דער נאַצ. פאַנד טעאַטער אַוועגנט איז געווען א דורכפאַל, איז דאָס די שולד פון די בע־אַמטע, אָדער פון די "רייניק און פייליער"?

* * *

ווען די קאַנאַדער ציוניסטען, סיי פון דער וועסט (וויניפּעג), סיי פון דער איסט (טאָראָנטאָ) און סיי פון סענטער (מאָנ־טרעאָל) ווילען דעם דירעקטאָר ניט האָ־בען, פאַרוואָס האַלט איהם די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע?

* * *

ווען די אידען פון וואָרד 4 אויך אויף ווייטער דערלאָזען, אַז "שמוציגע פּאָליטישענס" זאָלען רעדען אין זייער נאָמען?

* * *

ווען דער נאַציאָנאַל פאַרבאַנד איז יאָ געווען פאַרטראָטען ביי דעם פּראָטעסט נעגען פּוילען, אין וועמע'ס זשע נאָמען האָט א געוויסער אידעל גערעדט ביי דער פאַנפערענץ געגען?

וועגען שבת

רב חיים: — אזא פרומער איד ווי דו זאָל טראָגען א מיכעל אום שבת?

רב משה: — ווער, איך? דו טראָגסט דאָך גאָר אום שבת.

רב חיים: — וואָס טראָג איך?

רב משה: — א פערדישע קאַפּ אויף זיך.

ניט געטראָפען

— איך וויל הייראַטען א יונגעלמאַן, וואָס איז אומשולדיג און אויפריכטיג, קען איך טרעפען אזעלכען?

ענטפער: — ניין, א בחור, וואָס איז אומשולדיג און אויפריכטיג, מאַכט נישט קיין ליבעס־ערקלעהרונגען.

א גוטע אורזאַך

ני: — מיר וואונדערט וואָס דיין מאַמע האָט געגעבען איהר צושטימונג, אַז דו זאָלסט הייראַטען מיט מאַקס'ן, זי קען דאָך איהם נישט ליידען.

פעני: — אָט טאַקע דערפאַר, זי וויל ווערען זיין שווינער...

שפּאַסען און פּאַסירונגען

— פון — יהושע זינגער

א בריעף אין רעדאַקציע

זעהר חשוב'ער הער רעדאַקטאָר: —

איך בין היינטיגען דינסטאָג אריינ־גענאַנגען אין דער שול פון תפארת אנשי לעכאוויטש, און איך האָב געזעהן אויפ'ן אָרון־קודש הענגען א פּעך־שוואַרצען פּרוכת, און אויף מיין־פראַגע, וואָרום עס איז אַזוי, האָט מיר דער שמש געענטפערט, אַז דער פּרעזידענט האָט געזאָגט, אַז עס איז דער דין, אַז אין א שוהל דאַרף ראש השנה און יום כפור הענגען א ווייסער פּרוכת און א גאַנץ יאָהר א שוואַרצער.

אַזוי ווי איך האָב אין פּוילען גע־האַט "סמיכה", וועל איך אייך זעהר און זעהר דאַנקבאַר זיין, ווען איהר וועט מיר אָנווייזען אין וועלכען זורה דעה עס גע־פינט זיך אזא דין?

בצלאל ראַז.

(א מוסמך פון פיער רבנים).

עס געפינט זיך אין אונזער אמעריי־קאַנער אידישע זורה דעה, רבי בצלאל! און עס איז טאַקי א וואונדער, ווארום אזא איד ווי איהר, וואָס איז א "מוסמך" זאָל עס ניט וויסען. עס שטעהט אזוי:

"אין אַלע אידישע שוהלען און שוהלכעלאַך, דאַרף א גאַנץ יאָהר אויסער ראש השנה און יום כפור, איבער'ן אָרון־הקודש הענגען א שוואַרצער פּרוכת, אַלס א סימן פון טרויער, ווייל א גאַנץ יאָהר איז דער פּלאַץ א מ ת — טויט!"

* * *

דער בוטשער שטעהט אין סטאָר און רעדט מיט די ווייבער פון פּאָליטיק. זאָגט ער: אָה, יעס. דער דאָלאַר איז ניט מעהר היינט קיין דאָלאַר, ער איז ווענ־גער מיט א בערטעל. און דער פונט איז מעהר היינט קיין פונט ניט, ער איז אויך וועניגער מיט א פערטעל!

רופט זיך אָן אין קאַסטומערקע:

"וועל, מיסטער בוטשער, וואָס עס אָנבעלאַנגט דעם דאָלאַר, ווייס איך ניט, אָבער וועגען פונט מוז איך אייך זאָגען, אַז ער איז אַלע מאָל, זינט איך נעהם ביי אייך פלייש, געווען וועניגער מיט א פערטעל!"

* * *

אויף בלור סטריט האָט זיך געעפענט א "באַקסינג" שולע פאַר פרויען, וואו מען לערענט זיי די קונסט פון פייטען, און די פרוי "פּראָפעסערקע" פון דער שולע שרייבט:

"ווען איהר וואָלט אָנגעקוקט די פּנים'ער פון די פאַרהאָרעוועטע, פאַר־פינסטערטע הויז־פרויען, און איהר זעהט זיי יעצט, נאָך איינינג וואָכען לערנען זיך אין אונזער שולע, וואָלט איהר זיי ניט דערקאָנט!"

יעס, און אַז מען וועט אָנקוקען די פּנים'ער פון זייערע מענער, וועט מען זיי אויך ניט דערקענען.

* * *

א: איך בין א מענש, וואָס רעדט געצעהלטע ווערטער.

ב: דאָס הייסט, איהר זענט א פאַרהייראַטער מאַן.

* * *

פרוי: דאָ אין פייפער איז אַר־ווערטייזט העמדער, אָהן באַטאָנס. איך וואָלט געוואָלט זעהן, ווי זיי זעהען אויס.

מאַן: פונקט ווי מיינע!

* * *

"די מאָדערנע וויסענשאַפט האָט מיר פאַרפינסטערט צוויי יאָהר פון מיין לעבען!"

"מען האָט אייך געמאַכט ניט קיין גע־לונגענע אפּעריישען?"

"אָה, ניין. מען האָט דערקאָנט מיינע פינגער פרינטס."

* * *

א פרישער קאָסטומער אין אריין צו מיין באַרבער. ווען ער האָט איהם גע־מאַכט דעם ערשטען שניט, האָט ער איהם אַרויסגעקלעפּט א שטיקעלע פּיי־פער עס, זאָל ניט געהן די בלוט. ביים צווייטען שניט האָט ער ווידער אַרויס־געקלעפּט א שטיקעל פּייפער, און ביים דריטען שניט ווייטער אַרויסגעקלעפּט א שטיקעלע פּייפער.

ווי געוועהנלעך ער איז זיך נוהג מיט אונז, זיינע אַלטע פּאַציענטען.

נאָך דער אפּערעישאָן רופט זיך אָן צו איהם דער נייער פּאַציענט:

"איך מוז אייך מאַכען א קאָמפּלי־מענט, איהר זענט דער גרעסטער איר, וואָס מיר פאַרמאָגען און אונזער טאַ־ראַנטע!"

"וואָס פאַלט אייך עפּעס איין?"

"ווייל איהר זענט א קינסטלער פון דריי פּראָפעסיעס: איהר זענט א באַר־בער, א בוטשער, און א פייפערהענגער!"

* * *

רעפּאָרטער (האָבענדיג אַן איינ־טערוויו מיט א פילם־סטאַר): אַלזאָ, אין וועלכען יאָהר ווילט איהר, זאָל איך שרייבען, אַז איהר זענט געבאָרען גע־וואָרען?

* * *

א חכם א איד

ער איז א פּראָסטער יונג אַבער עס האָט איהם אָפּגענאַלטען, און מען זאָגט, אַז ער איז אָנגעשטאָפּט מיט טויזענטער ער האָט חתנה געהאַט ווען זיין ערשע פרוי איז איהם געשטאָרבען, אָבער גליק־ליך איז ער ניט.

— וואָס טוט מען? וואָס פאַר אַן עצה גיט מען? — האָט ער זיך איינמאָל געקלאָגט פאַר זיינעם א נאָהענטען פריינט — שוין עטליכע מאָל, וואָס איך קום אהיים, טרעף איך מיין בוכהאַלטער, ווי ער קושט איהר, וואָס זאָל איך טאָן? גיב מיר אַן עצה.

— מיין עצה איז, אַז דו זאָלסט אַרויסוואַרפען דעם בוכהאַלטער.

— אוממעגליך! אָהן איהם קען איך זיך ניט א ריהר טאָן.

— טאָ וואַרף אַרויס דיין פרוי.

— וואָס רעדסטו? איך האָב איהר צו שטאַרק ליעב, איך קען אַן איהר ניט לעבען.

— אויב אַזוי האָב איך פאַר דיר קיין עצה ניט — מאַכט דער פריינט און נעהט אַוועק.

עטליכע טעג שפּעטער האָבען זיך די צוויי פריינט ווידער באַגעגענט.

— נו, ווי געהט עס? טרעפסט נאָך אַלץ דיין בוכהאַלטער זיצען אויפ'ן קאַ־נאַפּע.

— ניין, מעהר ניט!

— ווי אַזוי האָסטו דאָס אויסגע־פירט? האָסט אַרויסגעוואָרפען דעם בוכ־האַלטער?

— ניין.

— האָסטו אַרויסגעוואָרפען דיין פרוי?

— דאָס אויך ניט.

— וואָס דען האָסטו געטאָן?

— איך האָב אַרויסגעוואָרפען די קאַ־נאַפּע און זיך קושען מיט דיין יונגער פרוי?

— ווי אַזוי האָסטו דאָס אויסגע־פירט? האָסט אַרויסגעוואָרפען דעם בוכ־האַלטער?

— ניין.

— האָסטו אַרויסגעוואָרפען דיין פרוי?

— דאָס אויך ניט.

— וואָס דען האָסטו געטאָן?

— איך האָב אַרויסגעוואָרפען די קאַ־נאַפּע.

— אַזוי אַ קאָנצערט האָט איינער פון אונזערע זאָגענאַנטע יונגע פּאָעטען זיך געקלעפּט און געהאַלטען אין איין איינ־טענה'ן מיט א מיידעל, וועלכער איך קען גראָדע זעהר גוט. פרעג איך איהר:

— האַזע, ווי געפעלט דיר די געשפּרע־כען פון אונזער קולטור־העלד?"

"פונקט ווי די כוואַליעס אויס'ן ים".

"דו מיינסט צו זאָגען, אַז זיינע ווערטער קייקלען זיך פון איין געדאַנק אויפ'ן אַנדערען?"

"ניין, נאָר זיי מאַכען סיק."

* * *

מאַן (רייזענדיג איבער דער שלעכ־טער אָרדנונג פון אונזער וועלט): יעס, אַזוי איז עס. איינער קריגט דאָס שעהנס־טע און, דאָס בעסטע, און דער צווייטער די מיאוסטע און דאָס ערגסטע.

פרוי: זיכער עס אַזוי! אָט נעהמט צום ביישפּיעל אונזער חתונה — נו, דו האָסט געקראָגען מיר, און איך האָב גע־קראָגען דיר!

* * *

א גאַנץ שעהנער וויץ, (איך ווייס ניט וועה זיין ערטער מאַטע איז), ווערט דערצעהלט ווענען וויליאַם שעקספּיער:

ווען ער איז געשטאָרבען און געקומען אויף יענער וועלט, האָט דער מאַלך גבריאל צוואַמענגעשטעלט א דזשורי פון רבנים פון אַלערליי לענדער, וואָס האָבען מיינע פינגער פרינטס.

* * *

א פרישער קאָסטומער אין אריין צו מיין באַרבער. ווען ער האָט איהם גע־מאַכט דעם ערשטען שניט, האָט ער איהם אַרויסגעקלעפּט א שטיקעלע פּיי־פער עס, זאָל ניט געהן די בלוט. ביים צווייטען שניט האָט ער ווידער אַרויס־געקלעפּט א שטיקעל פּייפער, און ביים דריטען שניט ווייטער אַרויסגעקלעפּט א שטיקעלע פּייפער.

ווי געוועהנלעך ער איז זיך נוהג מיט אונז, זיינע אַלטע פּאַציענטען.

נאָך דער אפּערעישאָן רופט זיך אָן צו איהם דער נייער פּאַציענט:

"איך מוז אייך מאַכען א קאָמפּלי־מענט, איהר זענט דער גרעסטער איר, וואָס מיר פאַרמאָגען און אונזער טאַ־ראַנטע!"

"וואָס פאַלט אייך עפּעס איין?"

"ווייל איהר זענט א קינסטלער פון דריי פּראָפעסיעס: איהר זענט א באַר־בער, א בוטשער, און א פייפערהענגער!"

* * *

רעפּאָרטער (האָבענדיג אַן איינ־טערוויו מיט א פילם־סטאַר): אַלזאָ, אין וועלכען יאָהר ווילט איהר, זאָל איך שרייבען, אַז איהר זענט געבאָרען גע־וואָרען?

* * *

מען נעהמט קיין זאַך ניט מיט

מען קומט אויף דער וועלט אָהן דריי זאַכען: אָהן פרוין, אָהן געלט און אָהן צייהנער.

אַזוי געהט מען אַוועק פון דער וועלט: אָהן פרוין, אָהן געלט און אָהן צייהנער.

צווישען אַקטריסעס

ערשטע אַקטריסע: — צו וואָס רעדסטו אַזוי וועגען אַנדערע און וועגען דיר, דייר אויך אביסעל וועגען מיר.

צווייטע אַקטריסע: — דו ביזט גע־רעכט. איך הויב שוין אָן צו ריידען וועגען דיר. יאָ, ווי בין איך דיר געפעלען אין ניין נייער ראָלע?

יאַפּאַנער ווילען זיין אידישע מחותנים

(פאָרזעצונג פון פייִדזש 4)

פרוי (צום מאַן): — די גאַנצע צרה מיט דיר איז, וואָס דו האָסט ליעב פרויען.

מאַן (מיט א זיפץ): — דו ביסט גע־רעכט. ווען ניט דער חסרון וואָלט איך דאָך מיט דיר ניט חתונה געהאַט.

די ריכטיגע סיבה

אַן אורח איז געקומען אין א היגער אכסניה. צומאָרגענס פרעגט איהם דער בעל אכסינה:

— נו, ווי האָט זיך עס אייך געשלאָ־פען?

— איך האָב געשלאָפען, אָבער די וואַנצען האָבען נישט געשלאָפען — האָט דער אורח געענטפערט.

ער איז מיט איהר איינשטימיג

טער קאָרעספּאָנדענט פון "דער אידישער זשורנאַל" געזעלשאַפט, אין וועלכער איז ערמאָרדעט געוואָרען אין כאַרבין אין 1909 און פיעל אַנדערע הויכע פּאַנאָוויניקעס שטאַמען פונ'ם גענעגנ־כאַנ').

אַנדערע יאַפּאַנעזער זאָגען אַרויס א מיינונג, אַז די צוויי לוחות וועלכע משה האָט געבראַכט פון חורב זיינען געבליבען ביים שבט גד ומנשה, נאָר דאָס האַלט ניט אויס די מינדסטע קריטיק. לויט קוועלען פון'ם תנ"ך און תלמוד זיינען די לוחות מיטגענאַנגען מיט'ן אידרשען פאָלק זייער נאָנצען וואַנדער וועג, און זיינען געהיט געוואָרען אין בית המקדש ביז'ן ערשטען חורבן.

איינינג פון זיי זוכען צו באַגרינדען די מיינונג פון דר. איאַבא אויפ'ן גרונד פון כינעזישע היסטאָרישע קוועלען. אַזוי צום ביישפּיעל וועט דערמאָהנט וועגען א כינעזישע לעגענדע, דאָס איינער פון די כינעזישע קעניגע, וועלכער האָט געלעבט מיט צוויי טויזענט יאָהר צוריק, האָט אויסגעקליבען דעם אינזעל פון דעם אויפ־געהענדען זון (יאַפּאַן) צו שאַפען דאָרט א גרויסע און שטאַרקע מלוכה. נאָר היות ווי ער האָט ניט געוואָלט שטעלען אין גע־פאָהר דאָס לעבען פון די קינדער פון זיין פאָלק (כינעזער) האָט ער געשיקט אויפ'ן אומבאַקאַנטען אינזעל טויזענט יונגע לייט פון א פאָלק וועלכע זיינען אָנגעקומען פון מערב־אזיע און זיי האָבען דאָס אויסגע־בויט די איצטיגע יאַפּאַן.

דער איבעריגער טייל פון יענעם פאָלק זיינען פאַרבליבען אין כינאַ.

ווי עס איז באַוואוסט געפינט זיך נאָך ביי היינטיגען טאָג אין דער שטאַדט קיעפּונג ביי צינאַנפו אויפ'ן גרעניץ פון שאַנדון (גרויסע כינעזישע פּראָווינץ) א געוויסער צאָהל כינעזער — וועלכע היטען אָב ביז היינט געוויסע אידישע דינים. זיי עסען ניט פון גיד הנשה א. ז. וו.

אין 1912 האָבען ענגליש אַרכעאָ־לאָגען געפונען אין דער אָנגעוויזענער טיעף כינעזישער אַלטער שטאַדט סימנים פון א אידישען לעבען, א בית מדרש מיט א ספר תורה. דער אָנגעוויזענער עקזאַמ־פּלאַר האָט זיך אַרויסגעוויזען פיעל עפּ־טער פון די אַלטסטע ספרי תורה'ס וועלכע כע געפינען'ן זיך אין די מוזעאומס פון אַל־טערטימליכקייט אין לאָנדאָן, א. א.

פון וואַנען עס נעהמען זיך כינעזער האַלב אידען אין קייפעענגאַן פון פון וואַ־נען דער אָנגעוויזענער אָרט איז באַוואוסט געוואָרען אַלס אוראַלטער צענטער פון כי־נעזישע אידען פאָדערט נאָך א געוויסע אויספאָרשונג.

אויך די כינעזישע לעגענדע וועגען יאַפּאַן איז זעהר שוואַך באַגרינדעט. זי ווייזט ניט אָן ווער זיינען דאָס פרעמדע פאָלק וועלכע זיינען געקומען פון מערב אזיע. די אידען פון קייפענגפּאָ ווערען אָנ־גערופען ביי די כינעזער "טיא־דזין־דזי־אַאָ", דאָס באַדייט — מעגשען וואָס ציהען אַרויס די אָדערען.

די כינעזער ווייזען אָן, דאָס אַזעל־כע זיינען אין יענעם געגענד פאַראַן עט־ליכע מיליאָן. צום באַדויערען איז ביז היינט וועניג געטאָן געוואָרען מצד די אידישע קיבוצים פון דעם ווייטען מזרח אויסצופאָרשען און קלאָהר מאַכען וועגען האַלב־אידען האַלב כינעזער פון קעפּונג־פּו. (אויך דער "תפארת ישראל" אויף משניות אין סנהדרין, פרק חלק דער־מאָהנט נאָך מיט אכציג יאָהר צוריק וועגען כינעזישע אידען, וועלכע דערגריי־כען ביז אכציג מיליאָן)...

איינינג אַפּאַלאַנעטען פון דעם גע־דאַנק, דאָס די יאַפּאַנעזער שטאַמען פון די שבטים גד ומנשה כאַפּען זיך אָן, אָן א רייהע יאַפּאַנישע נעמען וועלכע זיינען זעהר עהנליך צו נעהמען פון דער תורה. אַזוי צום ביישפּיעל ווייזען זיי אָן, דאָס דער פּאָפּולערער יאַפּאַנישער נאָמען "אָזאַקי" שטאַמט פונ'ם ביבליישען נאָמען חזקיה, "קאַטאַ" פון קטן, "קאַנאַ" פון קנן "כאַרא" פון חרן, "קאָדעראַ" פון קדר, "אַקאַבאַ" פון עקיבא, "איאַבאַ" פון איוב, "קאַדזו" פון קדש א. ז. וו.

שרייבען וועגען די מיינונגען פון דר. איאַבאַ און זיינע אַנהאַנגער וועגען דאָס אבשטאַמונג פון די יאַפּאַנעזער און אַנ־צע רייהע פון אַרטיקלען, און ניט אין א ביישונגס קאָרעספּאָנדענץ איז דער פּלאַץ אויף דעם.

נאָר בכלל איז די פראַגע זעהר צוויי־פעלהאַפט, און גאַנץ שוואַך באַגרינדעט. דאָך האָבען אידען אין שאַנכאַי און אַנ־דערע ערטער פונ'ם ווייטען אריעגען לע־זענדיג דעם ערשטען אַרטיקעל פון דעם דעם יאַפּאַנישען געלעהרטען אינ'ם אידיש ענגלישען מאָנאַט שריפט "אויזראַעלס־מעסענדזשער" (מבשר ישראל. ערשיינט אין שאַנכאַי אונטער דער רעדאַקציע פון דעם אראַבישען אידען נ. ב. עזרא) האָ־בען אָנגעכאַפּט און דערפרעהט אויף די מחותנה'שאַפט. א גאַנצע רייהע ברי־עף און אָפּרופען פון אידען פון פאַרשידענע קאַטעגאָריעס זיינען ערשיענען אין דער אָנגעוויזענער אויסגאַבע וועגען אַרטיקעל פון דר. איאַבאַ. דאָס רוב קאָרעספּאָנדענ־טען טרייסטען זיך דערמיט, וואָס משה רבנו'ס ברכה צום שבט גד, אַז ער וועט משפּט'ען פעלקער, איז מקוים געוואָרען, והא ראיה — יאַפּאַן פאַרנעהמט אזא חשוב'ען אָרט אינ'ם פּאָליטישען וועלט־קאָנצערט פון די גרויסע מלוכות.

(איטא).

56־יעהריגע חסידישע פרוי באַגעהט זעלבסטמאָרד

פון לובלין מעלדעט מען:

אין ביבאָווא האָט זיך היינט גענ־מען דאָס לעבען די 56־יעהריגע חד־שטיין, אַז אָנגעזעהענע חסידישע פרוי און באַקאַנטע מוהר'טע. פרוי שמיין האָט זיך פאַר'סמ'ט מיט ארסעניק. ווען דער־אַרויסגע־יפענער דאָקטאָר איז אָנגעקומען, איז זי שיין געווען טויט. די סיבה פון זעלבסטמאָרד איז די שווערע מאַטעריעלע לאַגע, אין וועלכער זי האָט זיך לעצטענס געפונען. דער זעלבסטמאָרד האָט אין דער נאָנצער סביבה געמאַכט א זעהר שווערען רושם.

אַזוי זאָגט דער ליץ

ווי ווייניג מצוות וואָלט דער מענש געטאָן ווען עס ווייס קיינער ניט פון זיי נאָר נאָט.

* * *

ווען א מאַן נויטיגט זיך אין געלט, איז ער טרויעריג, א פרוי — שמייכעלט.

* * *

פאַראַן פחדנים, וואָס שרעקען זיך פאַר פייער און פאַר וואַסער, דאָך האָבען זיי חתונה.

* * *

עס זענען דאָ מענער, וואָס קענען באַ־הערשען יעדען לשון — נאָר ניט די צונג פון זייער פרוי.

* * *

א מיידעל קען טאַקע אָפּט ניט זעהן ווייטער פון איהר נאָז, אָבער דערפאַר קען זי זעהן ווי איהם אַנצופּודערען...

* * *

נאָט האָט טאַקע באַשאַפען דער שוואַכער פון איהר מאַן, אָבער דערפאַר האָט ער איהר באַשאַנקען מיט זעהר א שטאַרקע געוועהר געגען איהם — איהרע טרעהרען.

און וואָס איז מיט איהר מיילכעל, נאַרנישט? דאַכט זיך, אַז ער האָט אויך עפּעס וואָס צו זאָגען!

אין דער וועלט אַריין

די אַרבייטס־געבער אין אַמעריקע זע־נען די לעצטע צייט געוואָרען מערקווירי־דיג ליבעראַל. א גרויסער טייל פון זיי־ערע אַרבייטער זענען שוין פיעלע מאָנאַ־טען אויף וואַקיישען...

* * *

א צייטונג פרעגט צי שעהנע פרויען זענען אויך גוטע פרויען.

מיין ענטפער איז:

וואונדער־שעהנע פרויען

וואָלטען אויך געווען גוט און פיין,

ווען זיי וואָלטען ניט געווען

אַזוי שעהן . . .

א מאַן, וועלכער האָט ערמאָרדעט זיינע עלטערען האָט אָפּגעלירט צום ריכ־טער ער זאָל רחמנות האָבען אויף איהם.

דער מאַן האָט געהאַט א גוטען גרונד צו בעטען רחמנות, א יתום נעבאַך...

דער נייער פראַנצויזישער פּרעזידענט וועלכער איז 64 יאָהר אַלט, האָט געהייר־ראַט מיט א יונגער סקול מיטשטער.

דער אַלטער דאַרף שעהנע עטלעכע לעפאַנס געהאַבען... דער הויפּט לעפאַנ איז, אַז א זקן דאַרף הייראַטען מיט זיינס גלייכען...

א סטאַטיסטיק צייגט, אַז אין ניו־יאָרק זענען פאַראַן צוויי און צוואַנציג טויז־זענט פערד. דאָס דאַרף מען איז זאָגען האַלטען איז אַלץ געערדט וועגען די פיער־פיסיגע...

ער גלויבט נישט

ווייב: — גלויבסטו אין דעם, אַז פרייטאָג איז נישט קיין מזל'דיגער טאָג, חתונה צו האָבען?

מאַן: — אַזוי, אַז איך האָב חתונה געהאַט דינסטאָג, האָב איך נישט געקראָ־גען א שווינער?

אַן ערפאַהרענע

ער: — איצט פאַהרען מיר דורך א טונעל. האָט איהר נישט קיין מורא, פרייי־לין?

זי: — ניין ווען איהר וואָלט נאָר אַרויסגענומען דעם סיגאַר פון מויל...

פון וואַנען קומט

מאָגען־פאַרשטאָפּונג?

אין יעדען מענשען'ס קערפּער געפינען זיך געוויסע שטאָפען, וואָס העלפען דעם מאָגען אַרבייטען. ווען מ'עסט אָבער אונפאַסענדע שפּייזען און מ'לעבט ניט רעגעלמעסיג, פאַרמינדערען זיך דיזע שטאָפען, און דאָס פיהרט צו מאָגען־פאַרשטאָפּונג.

עכס־לאַכס

(אין ענגליש EX-LAX)

דער טשאָקאָלאַה אָפּפיהר־מיטעל

ערזעצט דיזע שטאָפען אין מאָגען, פרישט אָפּ דאָס בלוט, מאַכט די מוסקולען בעסער אַרבייטער און ניט די מע־ליכקייט הנאה צו האָבען פון לעבען.

נקס־לאַקס קומט אויך אין פאָרם פון פּייגען — „פיג פלייוואָר".

נעלט! נעלט! נעלט!

מיר גיבען אייך געלט צו ליקווידירען אייערע חובות אָדער אויף אנדערע נוצליכע צוועקען.

נידעריגסטע ראַטעס אין שטאָדט.

איהר ברויכט ניט זיין קיין שערהאַל־דער, און איהר מוזט נישט צאָהלען קיין דיום.

די איינציגע קאָמפּאַני אין טאָראָנטאָ, וואָס אָפּערירט אונטער רעגיערונגס אויפזיכט.

CENTRAL FINANCE CORPORATION

Dundas Square and Victoria Sts.: Head Office.

ברענטשט אָפיס — 455 ספּעדיינג עווענין

מידוויי 1151, 1152